

אין מעמודין פרק שני עבודה זרה

ענ א ג ד מ"י פ"א
מלכות רחל הלכה ט'
מג עשין עט טור י"ד
קטן קטן
ע ד ה מ"י ט"ז פ"ב
הלכה ט' מג עט טור
י"ד ט"ז
ע ד ה מ"י ט"ז פ"א
הלכה ט' מג עט ט"ז
טור י"ד ט"ז
עו ט י מ"י ט"ז פ"א
מג עט טור ט"ז
עו כ מ"י פ"א מ"ג
מלכות אלוות ה'
א מג אלו קמט טור
ש"ע י"ד מ"י קמט ט"ז
עו ל מ"י פ"א מ"ג
אבות הטומאה ה"ח:

(א) ר"ש א"ר יומי לן פ' משום
אין נפק משום גילוי חשיטין.
(ב) מלכותין ע' [מעט] ל'
(ג) מוספי' מרומות פ"ו ה"י ט"ז
(ד) [פסחים ג' א:] [ג' נג']
(ה) מוספי' ט"ז א' [ג' ז' ט"ז]
(ו) [שבת ע"ג ע"ג]
(ז) [שבת ע"ג ע"ג]
(ח) [שבת ע"ג ע"ג]
(ט) [שבת ע"ג ע"ג]
(י) [שבת ע"ג ע"ג]
(יא) [שבת ע"ג ע"ג]
(יב) [שבת ע"ג ע"ג]
(יג) [שבת ע"ג ע"ג]
(יד) [שבת ע"ג ע"ג]
(טו) [שבת ע"ג ע"ג]
(טז) [שבת ע"ג ע"ג]
(יז) [שבת ע"ג ע"ג]
(יח) [שבת ע"ג ע"ג]
(יט) [שבת ע"ג ע"ג]
(כ) [שבת ע"ג ע"ג]

תורה אור השלם

1. לשון פתאים יי' דלותי
ול' יהושע:
תהלים קטו ר

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה השלם
ובי' דבסוף ג' ד' משמע
כ"ל וזו ד' נמחק:
(ב) בא"ד ולא אמרן אלא.
(ג) עין פ' ד' שבת ע"ג
ש"ע ד' ק' מ"י ט"ז פ"א
ד"ה י"ד וז"ל: (א) ד"ה פי'
ובי' ר"ה א"ר וז"ל: ר"ה פ'
ובי' ר"ה א"ר וז"ל: ר"ה פ'
ד"ה י"ד וז"ל: ר"ה פ'
ובי' ר"ה א"ר וז"ל: ר"ה פ'
ד"ה י"ד וז"ל: ר"ה פ'
ובי' ר"ה א"ר וז"ל: ר"ה פ'
ד"ה י"ד וז"ל: ר"ה פ'
ובי' ר"ה א"ר וז"ל: ר"ה פ'
ד"ה י"ד וז"ל: ר"ה פ'
ובי' ר"ה א"ר וז"ל: ר"ה פ'

הגהות מהר"ב

רנשבורג
א' תוס' ד"ה וממלא
טומאת משקין רביעיות
ובי' דלשעמית דמשום
חומריהו ובי' ג' עין
פי' ה"ה ממשקין פ"ו
משנה א' מ':

לעזי רש"י

קריש"יין שחלים.
מיושג"א מי-ביניהו נטיב
החלב.
מלרין אבטיח.
פומיל"א [פומיל"ש].
עצמות הלחיים.

מוסף רש"י

יין תוסס. שואו טשך
נגרון ממחט שואו מממין
(ע' ע' א': רותח
ותנור' ל' א' לא ישפכם.
שלא יעבור עליהם אדם
יחף ויגע אדם על נחש
ברגלו ע"י מכת לרוב ימות
(ג' ט"ז פ"א) לא בהמתו.
משום סמני נפשות. שמה
ישמטה אחרין ק' [ט"ז].

השחלים אין בהם משום גי'וי. פ"ה קרש"יין זלע"ו טרוף כלי
ושחוק ויין או מיס נמוגים זו וקשיל דבסוף נדרים
(ד' ע' א':) (ב) דמשמע דיש בהם משום גילוי גבי ההוא נואף הוא מחלי
אל לא תוכלו מייניהו דטעמינהו חיויא ואין לפרש שחלים דהכא היינו

מכאן ואילך נתקלקל הרצה ואין זו משום גילוי: יין תוסס. יין חדש
נגיסו. עד שהוא ממחין להיות יין קרי ליה תוסס: **השחלים**. קרש"יין
טרוף כלי ושחוק ויין או מיס נתנוין זו: **חלל**. חומץ: **מיגרי כהו**.
החומץ מתגרה ונלחם בחקן של נחשים ואין שומין זו ממנו: **כוחא**
הכבלי. חוקן הוא כחומץ דמפרש

מאכל של גריסין יי' היא דפ"ד [לקמן
(טו) דקאמר וכן היו זלפורי עושין
נותנים חומץ לתוך הגריסין וקורין
אותו שחלים דהתם אינו קרוי שחלים
עד לאחר נתינת החומץ והכא מיירי
קודם נתינת החומץ כדלמרינן (ט) ולא
אמרן אלא דלית כהו חלל וי"ל דהכא
ודלדריס חד הוא ודאי לפעמים במקרה
טועמים נחש כי ההוא עובדל דהתם
ולכן נהגו בהן בני גולה איסור':
פי' האנה אין בו משום גי'וי. והא
דלמרינן בפ"ק דחולין (ד' ע' ט.)
(ו) ראה לפור מנקר בתלמוד שושפין
שמה במקום נקב נקר ואסור שאני
התם דליכא ריעומא דיעקורא:
לא בהמתו ולא בהמת חבירו. אין
לקדק השתא בתמא (אמרמס)
בהמת חבירו מיבעיא דזו ואכ"ל זו
קמני ודך התנא לגומת יחד:
ומממא טומאה חמורה בבירה.
ואפי' גי'יה דעבו רביעית

בכאן ואילך אין בו משום גילוי ואין בו משום
יין נסך ונהרדעי אמרי אפי' לבתר תלתא
יובי חיישינן משום גילוי מ"ט זימנין מיקרי
שתי ת"ר"ס איין תוסס אין בו משום גילוי וכמה
תסיסו ג' ימים השחלים אין בהם משום
גילוי ובני גולה נהגו בהן איסור ולא אמרן
אלא דלית כהו חלל אבל אית כהו חלל
מיגרי כהו כותח הבבלי אין בו משום גילוי
ובני גולה נהגו בו איסור אמר רב מנשי אי
אית ביה נקורי חיישינן אמר רב חייה בר אשי
אמר שמואל ג' ימי טיף טיף אין בו משום
גילוי אמר רב אשי יהוא דעביד טיף להרי
טיף טיף אמר רב חייה בר אשי אמר שמואל
ה"פ האנה אין בו משום גילוי כמאן כי האי
תנא דתניא רבי אליעזר אומר אוכל אדם
ענבים ותאנים בליהו ואינו חושש משום
שנאמר ישומר פתאים ה' אמר רב ספרא
משום ר' יהושע דרומא ישלשה מיני ארס הן
של בחור שוקע של בינוני מפעפע ושל זקן
צף למימרא דכמה דקשיש כחוש חיליה
והתניא ישלשה כל זמן שמוקנין גבורה
מתוספת בהן אלו הן דג נחש וחזיר כח
אוסופי הוא דקא מוסיף זיהריה קליש של
בחור שוקע למאי הלכתא דתניא יחבית
ישנתגלה אע"פ ששתו ממנה תשעה ולא מתו
לא ישתה ממנה עשירי מעשה היה ששתו
ממנה תשעה ולא מתו ושתה עשירי ומת אמר
ר' ירמיה זהו שוקע וכן אבטיח שנתגלתה
אע"פ שאכלו ממנה ט' בני אדם ולא מתו
לא יאכל ממנה עשירי מעשה היה ואכלו
ממנה תשעה ולא מתו ואכל עשירי ומת א"ר
זהו שוקע (ט"ז פ"א) מ"ם שנתגלו הרי זה לא
ישפכם ברשות הרבים ולא ירביץ בהן את
הבית ולא יגבל בהן את הטיט ולא ישקה
מהן לא בהמתו ולא בהמת חבירו ולא ירחץ
בהן פניו ידיו ורגליו אחרים אומרים מקום

רבינו חננאל

מכאן ואילך חומץ
שחלקא דזו אין בו
לא משום גילוי ולא
משום יין נסך ונהרדעי
אמר אשילו מיכן ואילך
משום יין נסך אין בו
משום גילוי יש בו דמיקרי
רשית: ת"ר יין תוסס פי'
חדש אין בו משום גילוי
וכמה תסיסו ג' ימים.
שחלים דלית כהו חלל
אין בהן משום גילוי ובני
גולה נהגו בהן איסור
ואי אית בהן חלל מיגרי
כהו. וכן כותח הבבלי
אין בו משום גילוי ובני
גולה נהגו בו איסור ואי
אית בהן חלל מיגרי
מפפעפ דעביד טיף טיף
להרי טיף טיף אין בו
משום גילוי. פי' תנא
לחא שיש בה הלכות
אין בו משום גילוי והתנא
ר' אליעזר אומר אוכל
אדם ענבים ותאנים בליהו
ואינו חושש שנאמר שומר
פתאים ה': אמר רב ספרא
ג' מיני ארס הן של נחש
בחור שוקע ואם נתגלתה
חבית א' על פי ששתו
אין בו משום גילוי והתנא
ישתה עשירי מעשה היה
ולא מת אלא האחרון וכן
אבטיח שנתגלה אכלו
ממנה עשירה ולא מת
אלא האחרון א"ר ירמיה
זהו ארס שוקע של נחש
בינוני מפפעפ דכל זמן
צף ואיני דבכל זמן
שמוקנין מוסיפין כח
זיהריה מקלש קליש:
ת"ר מ"ם שנתגלו הרי זה
לא ישפכם להרי' ולא
ירבץ מהן הבית ולא יגבל
בהן טיט ולא ישקה מהן
המנה ולא ירחץ מהן
פניו ידיו ורגליו אחרים
אומרים מקום שיש בו
סירטא (ט) ביניהן גב היר
וגב הרגל ורומני אחרים:
א"ר יוחנן משום רבי:
יהודה בן בחירא שלשה
יינות הן יין שראוהו כי
ניסך ממנו אסור בהנאה
ומממא טומאה חמורה

שוקע בחור השמשק לקרקעימו של
כלי: **מפעפע**. בינתיים: **זיהריה**.
ארס שלו: **לא ישסה עשירי**. שהארס
שוקע למטה ושתהו וימות: **אבטיח**.
מלפפון מלוין זלע"ו וגסה היא
וכשפותחין אותה לאכול קתה ועומדת
מגולה אורל כהו ממנה והיא רכה
והארס שוקע בה. הלכך שמעינן מרב
ספרא טובא ראשון לא ישסה שמה
נחש זקן שמה שם וכן הארס למעלה
אמלעיים שמה נחש בינוני היה
ומפעפע שמה שמה לא ישסה עשירי
שמה בחור היה: **לא ישפסס**. שמה
יעבור אדם יחף ויעמוד הארס בין
קשיי אצבעותיו וכיון שנכנס מעט
ונוקב בצבר שוב אין לו רפואה: **ולא**
ירבץ. להשיב את האפר וזקב שלא
יעלה: **סירטא**. סדק שהארס מתעבד
שם ואינו נפל מהר ונוקב הצצר:
היינו ט"ק. דהא פניס יד ורגל יש שם
פסחים וסדקים כמו בין אצבע לאצבע
וזמך הקף יש סדקים והאחין והשפתים:
רומני דאפי. פומיל"א של פניס אשר
אלו העין ואין שם סדק ולאחרים
שרי: **בשוגרא**. דלא מוזיק ליה ארס
דשוגרא אכיל ליה לחיויא כדלמרינן
בערבי פסחים (פסחים ד' ק"ב):
יין נסך. שנתנסך לעבודת כוכבים:
טומאה חמורה. משא אזהל כמת.
אימקא תקרובת עצומת כוכבים למתא:

שיש סירטא אסור אין סירטא מותר אחרים היינו תנא קמא איכא בינייהו גב
היד וגב הרגל ורומני דאפי אמר מר לא ישקה מהן לא בהמתו ולא בהמת
חבירו והתניא אבל משקהו לבהמת עצמו כי תניא היהיא ישוגרא אי הכי
דחבריה נמי דחבריה כחיש דיריה נמי כחיש הדר בריא דחבריה נמי הדר בריא
זימנין דבעי לזבונא ומפסיד ליה מיניה א"ר אסי א"ר יוחנן משום ר' יהודה בן
בתירא שלשה יינות הן יין נסך יאסור בהנאה יומממא טומאה חמורה בכית
סתם

על הצצר לאחר הדחה אין זה רביעית וכן משמע בצרכות פרק אלו דברים (ד' ע' א'). דקאמר שמה
יחורו מיס שאחורי הכוס ויעמלו את הידים והתם לא הו רביעית ואף לעמא כלים משקה כליס דרננן לא צעי רביעית כדמין
בפ"ג דטריהרות (משנה ג') והוא טמא שפול לתנור והוסק כבינה מכיון טהור פי' התנור טהור (ט) משיצתה טיפה ראשונה
נממעט האוכל מכבינה ואין הטיפה יכולה עוד לקבל טומאה מן הגוש דאין אוכל מטמא צפחות מכבינה ומן הגוש לא קבל התנור טומאה
דאין הגוש מטמא כלי ומממת הטיפה שנטמאת עס הגוש אין לעמא אפי' למ"ד בפרק כל שעה (פסחים ג'): משקין מצלע זלע"ו וכשנטמא
הגוש נטמא הטיפה דטומאה ליהין הלכה מ"מ כיון שקיבלתה בעודה אוכל שהיתה בלועה צגוש לא חמירא כמשקא לעמא התנור יותר מכבינה
טמא פי' התנור טמא דטיפה ראשונה שיצתה קבלה טומאה מן הגוש שיש בו כבינה וחזרה וטמאה את התנור וטמא לא צעינן רביעית
וגראה לפרש דהן טומאה דסתם יינס גורו (ט) ואף זלל מגע שרץ ולא החמירו לגזור טומאה צפחות מרביעית כי הני משקין דפרק דס'
הגדה (מה ד' ע' א') דמנת עיניו ודם מגפתו וחלב צבאשה (ט) שנטמאין טומאת משקין רביעית מדרננן כדליתא פרק כיומי הדס (חולין ד' ע' א')
וקראי דמיימי פרק דס הגדה אסתמחא ניהו ואת' למה הוצרכו לגזור טומאה על סתם יינס תיפוק ליה משום מגע עובד כוכבי' שגורו עליהם שהיו
כוצים לכל דבריהם וי"ל דאינטרין למסר (ט) פחות מכן משע דליתא הן גיריה כדלמרינן לקמן בפירקין (ד' ע' א') ואת' הן רביעית דסתם
יינס ורביעית דמשקה זכ דפרק דס הגדה אמאי לא חשיב להו צמיר פרק ג' מיינס (ד' ע' א') גבי עשר רביעית הן וליכא לעינא דלמיר דלהכי לא
חשיב ליה משום דליתניהו אלא דרננן דקא חשיב נמי פסול גייה דרננן וי"ל דכל עניני טומאת משקין רביעית הם בכלל פסול גייה:
המפקד

(א) נראה דחסר לון וי"ל
מקום שיש בו סירטא אסור
אין סירטא מותר וליכא ציטין
גב היר וכו'.

(א) [נמלא פ"ג מ"ד כבודות
(ב) [שנת קכ"ג, י"א]
(ג) [ב"מ כ"ג ע"ג וט"ס כח"ט
ד"ה אלתמלא]

תורה אור השלם

1. אם יקולא העבדים
גשם על דאון יריקו
ואם יפול עץ בדרום ואם
בצפון מקום שיפול העץ
שם יהוא: קהלת י"ג

גליון הש"ס

תום ר"ה ולא וכו' אלא
בארבע עין נדה דף מה
ע"ה תוספות ד"ה אמר:

הגהות הב"ה

(א) נ"מ ולא לא לא הוי
חוחם בתוך חוחם
דיקולא ומיהק וכו' נוד
דיסקולא וחוחמו פוי:
(ב) "ש" ד"ה ומיהק
ובי דלא ערה: (ג) ד"ה
לא מיהק ד"ה
(ד) ר"ה הו וכו' תוספות
הוא לפתך: (ה) תוספות
ד"ה דלמור רב וכו' והיה
לדבר נר בר הוה רב
דחתך לה לנישרא אלתמלא
קרנא מיידי כשמשלה.
נ"ב פקד גיד הנשה דף
ט"ז: (ו) בא"ד כ"ג
חוחמו ולהכירו: ד'
(ז) בא"ד כ"ג בתמא: נ"ב
בנוף דף עד ותשמע
מדברי תוס' שס"ל
דהיה דמפיק נ"מ לא הוי
אלא חוחם אחד ולא
כפ"ש"ג ל"ס וכן נל"ה
מדברי תוס' ל"ס ע"ש:

הגהות הגר"א

[א] תום ד"ה המפקיד
לא המור כי כ"י נ"ב
עין לעל כ"י ב' ומשם
אלתמלא לא מישקן חוחם
אחד (ועמ"ש רבנו חיים
פי ק"ה פ"ק ה"ו ופי'
ק"ל פ"ק פ"ו):

מוסף רש"י

הרי הן כפירותיו. על
עובד כוכבים ודלוי
תלמידיה ולחך להפטרם
מן מעשר (בבב"ר י"א):

רבינו הגנאל

כבודת כמת וכעבודת
כוכבים. סתם יינו אסור
בהנאה ומטמא טומאת
משקין ברביעית טומאת
ליינו ישראל אצל עובד
כוכבים אסור בשתיה
ומותר בהנאה. אני והתנן
בדמאי פ"ג המפקיד
פירותיו אצל הכותי ואצל
עם הארץ הרי הן בחוקתן
למעשר ולשביעית אצל
העובד כוכבים כפירותיו
היה המפקיד אצל העובד
כוכבים נעשו אותם
הפירות כפירותיו וביינו
אמרין אסור ה"ו בהנאה
ומטמא טומאת משקין
ברביעית ופרקי ר' יוחנן
הא דאמר ר' יוחנן משום
ר' יהודה בן בתירא בגון
שייחד לו העובד כוכבים
קין וזיה והוא שמוחר בהנאה.

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

סתם יינם אסור בהנאה. משום גזירת יין נסך: ומטמא טומאת
משקין. מטמא טומאת אוכלין ומשקין כמורת משקין טומאת שרץ
שאינו מטמא אדם וכלים אלא אוכלין ומשקין ושיעורו לקבל טומאה
צדעית הלוג ככל טומאת משקין: והסתם המפקיד פירוסיו אלל
העובד כוכבים הרי הן כפירותיו

למעשרות ולשביעית. דחשידי לחלופי
וה"י דלמא חלפיה והאי חמרא דעובד
כוכבים הוא: שייחד לו קרן זיית.
ומסר לו מפתח או עשה חומס:
פרוד. מקום של בר קפרא הוא
ונפטר בר קפרא: שיפול העץ. ששן
שס תלמידי חכמים: שס יהו ס"ד.
שהוא עצמו ימלא שס והא כפיז ליה:
אלא שס [והו פירוסיו]. ימלאו פירות
העץ ששרו ממנו אף כלאו הרצין
לדביח חכמים ישאל את בני העיר
ששוענין ומלדין ממנו ומלמדין אותן
לאחרים: מפתח או חומס ר"ה מסיב.
אף בשמיה: ומכמים אוסרין. לעשות
של ולי עבד שרי בהנאה כדאמרין
לעיל: ופרויהו כרבנן. דלי כר"א
בזומס אחד נמי שרי: אגנא אומא
דכבישא. כפה מזרק ע"פ החצית:
שריקא. טח בעיט ודיבק כביבות פי
המוקק לדופני החצית: דיקולא. כפה
ז' ע"פ חצית והחצית מגופה דהיינו
ב' חוממות מגופת החצית שדבוקה
בחצית ומתיבשה ופל כפוי עליה:
ומיהדק. נכנס דזומק פי הסל לבלוע
את החצית הוי חומס בתוך חומס (ו) ולא
טרח לזיפי כולי האי: לא מיהדק.
(ג) נוח ליעלו הוי כמאן דליתיה: נוד.
של עור מלא פי וקשור ומונה בתוך
דיסקיא של עור: פיו. של נוד: למטה.
בתוך דיסקיא: הוי חומס בתוך חומס.
דערב (ו) להפוך ולהמיר קשר הדיסקיא
וקשר הנוד ולחזור ולקשרה כולי האי
לא טרח: ואי כ"יף פומיה. של נוד
לגיו וליר חומס ענין שקושרין נודות
שלו של שמן שלאחר שקושרין אותו
מכניסין פי הנוד כשהוא קשור בזומו
ועוד קושרים אותו פעם אחרת אפי'
אין דיסקיא הוי חומס בתוך חומס: עין
כושי. מקום כומס: צירט שריקא.
עובד כוכבים הן וסמוכין לעין כוש:
ברקשא. עיר של כומס: כפר
פרשאי. עובדי כוכבים: ווגדור. כומס:
חצית

אסור מפני בירת שריקא ושל ברקתא אסור מפני כפר פרשאי ושל וגדור
אסור מפני כפר שלים חורו לומר חביות פתוחות אסורות סתומות
מתרות מעיקרא מאי סבור ולבסוף מאי סבור מעיקרא סבור אין כותי
מקפיד על מגע עובד כוכבים לא שנא פתוחות ולא שנא סתומות ולבסוף
סבור כי לא קפיד אפתוחות אסתומות מקפיד קפיד וסתומות מותרות ורמינהי
חומס אלל היכא שמניחו ציד העובד כוכבים ועמיד לראות חוממו (ו) להכיר די בחומס אחד טעם שכן הוא שהרי ר"א הזכיר צדצרו המפקיד
יינו אלל עובד כוכבים ובסתמא אדס דעמו לחור שס להכיר חוממו וסתמו אלל רב אשי דלעיל הזכיר צדצרו חומן שלנו ציד עובד כוכבים
משמע ששולמו ציד עובד כוכבים ורנא נמי אשכחן לקמן דקאמר נוד דיסקיא ופיו למטה ואיכו גופיה אמר צפ' בתמא (ו) (לקמן ע"ד): כי
הוה משדר גולפי להרפיעל סמיק להו אפומייהו ומתים להו אצילנייהו ומלמיה דרב לקמן (דף נ"ג). מיירי בשולמו ציד עובד כוכבים כפרש"י וה"ג:
ול"א פליגי הא ר"א והא רבנן. פירוש לא פליגי אליבא דמד תנא אלל מר סבר כר"א ומר סבר כרבנן אל"ל לא פליגי וכו' וכו' ר"א קיימי
דפסק רב כוותיה אלל מר מפרש מילמיה דר"א ומר מפרש מילמיהו דרבנן ור"א ומר אלו רבנן אל"ל ר"א קיימי ר"א קיימי ר"א קיימי ר"א קיימי ר"א קיימי
קאמר צפ"ק דנדה (דף ט). דאין הלכה כר"א בצולוה סידר (ו) אלל בצרבע וי"ל דשאי הכא דקאי ר"מ כוותיה לקמן פרק ר' ישמעאל (דף ס"א).
צדרימא דלמר הלוקח בית וכו' וה"ג משני תלמודא הסם צפ"ק דנדה (ס"ג): ור"ה וי"הו ברבנן. ור"מ אימור דרבי יוחנן סבר כר"א
ומפתח חומס דקתי צדרימא ר"ל תרוייהו דהשתא הוי חומס בתוך חומס וי"ל דתלמודא משמע ליה דמפתח חומס דקתי צדרימא לא
משום דבעינן תרוייהו מדלל קאמר שתי מפתחות או ז' חוממות אלל מפתח או חומס קאמר וגם יש גורסים מפתח או חומס:
סתומות מותרות. ואף על פי שאין לך פתוחות שלל יכו פתוחות מתמלה מכל מקום כיון שעדנו לסתמן להקיים למכור לישראל
מנער קא נטר להו שפיר ואינו חפץ שיחשדוהו ישראל כלל:

לא

המפקיד יינו אצל עובד כוכבים אסור בשתיה ומותר בהנאה.
ובסתמן משמע שהפקידו בחומס אחד ומימה מאי
קסדר ר' יהודה בן בתירא אי לא חייש לזיוף כר"א אפילו בשמיה
לשתרי ואי חייש לזיוף כרבנן אפי' צבגלה ליחסר שמה נגע צו העובד
כוכבים ונסכו וי"ל דרבי יהודה בן
בתירא לטעמיה דלמר לקמן צפרק
ר' ישמעאל (דף נ"ג): יין של ישראל
שנגע צו עובד כוכבים מותר בהנאה
חדל דאין מנסכין יין אלל צפני עבודת
כוכבים ועוד שאמרו לו לא לא הימנך
שתאסור ייני לאונסי ואע"ג דחיישי
לזיוף דנגע ציה וסתה מיניה (א) לא
החמירו כ"כ לחוש לחלופי בשלו
שיאסר גם בהנאה כיון שכל עיקר
יינס אינו אסור אלל מדרבנן:

דאמר ר' בון בחרובא אחא. ולקמן
פ"ב (דף ט"ו): וסם נמי אמרין האידנא
קיימא לן כר"א דלא חייש לזיופא וש
להקשות דרב אדרנ דהא אמר רב
לקמן (דף נ"ג). חצית בתוס' אחד
אסור סימן חלב צפר יין מכלל ועוד
קשה דרב אשי אמר לעיל (דף כ"ט):
גבי חומן ויין מנושל אל"ל חומס בתוך
חומס משמע הא יין גמור לרצין חומס
בתוך חומס וכן רנא דשקיל וטרי
לקמן בסמון היכי דמי חומס בתוך
חומס משמע דס"ל דלא סגי בחומס
אחד וכולה סוגיא דשמעתא מיירי
בחומס בתוך חומס והיה מתוך ר"ת
דההוא דרב דלקמן מיירי ציבאל
שחוד וגרע מעובד כוכבים מפני
שהוא צנוח שאמניוהו אלל מירמת
כ"י וכן רה"א דרב אשי דלעיל (דף
כ"ט): נ"מ לענין ישראל חשוד וכן רנא
מפרש חומס בתוך חומס אליבא
דרבנן ואפי' אליבא דהלכתא איכא
נפקותא כגון ישראל חשוד והיה
גדרנא בר רב הונא (ו) מתן לה לנישרא
אלתמלא קרנא כשמשלה ציד עובד
כוכבים ולהכי סגי בחומס אחד וקשה
קצת פ"ת דנעושה היא להעמיד כל
אלו ההלכות בישראל חשוד ואנן בעובדי
כוכבים קיימין ורב אשי לעיל הזכיר
חומן ציד עובד כוכבים אין לרצין
חומס בתוך חומס ומשמע הא יין ציד
עובד כוכבים וי"ל דצדרימא
משמע דהיה עובד כוכבים איירי
וגם רש"י וה"ג פירשוהו צעוד
כוכבים לך נראה לפרש דהוא והסתם
צעוד כוכבים איירי ויש לתלן צין
שולל לצדירו ואינו חוזר וכו' חוממו
להכירו דלא לרצין חומס בתוך חומס
דלא מירמת סגנור האחר לא יכיר

השולל

כוכבים הוא חזרו לומר חביות פתוחות של כוחים אסורות סתומות מותרות לבסוף סבור כי לא קפיד אפתוחות

עין משפט
גר מצוה

ע"א א מ"י פ"א מהל'
מכלות אסורות
הלכה ב סמג לאין קמח
טור ש"ע י"ד סימן קנח
ספ"ק א:
פ ב מ"י פ"ו מהלכות
אבות הטומאה ה"ל ח:
פא ד מ"י פ"ג מהל'
מ"א הלכה ט סמג
לאין קמח טו"ש י"ד
סימן קל ספ"ק ב:
פב ד מ"י פ"א מהל'
משער הלכה טו:
פג ה מ"י פ"ג מהל'
מכלות אסורות ה'ל
ט סמג לאין קמח טור
ש"ע י"ד פ"ק ספ"ק ב:
פד ו ז מ"י ט"ס הלכה א
מ טו ש"ע ט"ס ספ"ק
פ ה ו פ"ק י"ז:
פה ח ז מ"י ט"ס הלכה
מ טו ש"ע ט"ס ספ"ק
ד:

רבינו הגנאל (המשך)

בר קפרא המפקיד יינו
אצל עובד כוכבים מותר
בשתיה קרי עליה ר' יוחנן
מקום שיפול העץ שם
יהו פירותיו (ו) ופי"ק ר'
יודא פירות אחד ואמר
מתני' דדמאי כרבנן דאסרי
ו' יוחנן דאמר רבי
ר' אליעזר דהניח אחד
הלוקח ואחר השוכר בית
בבב"ר של עובד כוכבים
ומלאהו יין ומפתח חוחמו
כדי ישראל רבי אליעזר
מתיר בשתיה וכו' חייש
לזיופא. ואסקונו משמיה
דרב חסדא אמר זעירי
ולכתא כו' אליעזר. א"ר
אלעזר הכל משתמר חוחם
בתוך חוחם כדי העובד
כוכבים חוץ מן היין שאינו
משתמר אלא בשומר
ו' יוחנן אמר אפי'
יין משתמר חוחם בתוך
חוחם כדי עובד כוכבים
ותרוייהו רבי יוחנן ור'
אלעזר המכביר דאסרי
ר' יוחנן סבר כי פליגי
רבנן עליה דר' אליעזר
בחוחם אחד אבל חוחם
בתוך חוחם אפילו רבנן
שרו. היכי דמי חוחם
בתוך חוחם אגנא שריקא
אחתיא וחתימא הרי זה
חוחם בתוך חוחם ואי לא
היה כי האי גזנא לא הוי
חוחם בתוך חוחם. דיקולא
אפומא דחתימא חתימא
אי מהדך הוי חוחם בתוך
חוחם ואי לא מהדך לא.
נוד צירור דיסקיא צירורא
וחתימא אם פי הנוד
בתוך דיסקיא ודיסקיא
למעלה צירורה וחתימה
הוי חוחם בתוך חוחם.
ואי לא הוי פי הנוד למטה
בתוך דיסקיא לא הוי חוחם
בתוך חוחם ולהנא כו'
יתנן וקיימין לן וכל כסרי
שעל פי החבית אי מיהדק
ואין אדם יכול להסירו
מבלי שבירת החומס הרי
זה חוחם בתוך חוחם:
עין כושי מורו של
ביתוס וברית שריקא קרוב
לתן מורו עובדי כוכבים
וכן ברקתא וכפי פירוש
וכן (גנדרין) [וגנדרין] וכפי
שחליים אסרו מותרות של
כוחים מפני מורו של
עובדי כוכבים שיהלכין
ובאין אצלן: קסברי רבנן
אין כותי מקפיד על
מגע עובד כוכבים וכל
יין שלהן מגע עובד

(א) ר"ל אל"ל עובד כוכבים ג"כ י"ה אסור בהנאה דהא אמרין דולאי תלמידיה בינו. (ב) מלגון רבנו ז"ל משמע דגרס בגמ' אלל א"י ואל ויניד ממ' קמא לגמרי. (ג) הדבר י"ע דל"כ הדלל הקושיא לזכותה דאפילו בשתי' נמי לשמרי דהא ר"א ממיר אפי' בשמיה.